

Instytut Pamięci Narodowej - Katowice

<http://katowice.ipn.gov.pl/pl3/aktualnosc/62557,Promocja-ksiazki-Adama-Kurusa-Oddzial-Wydzielony-Lubliniec-Lublinc-12-grudnia-.html>
2019-06-16, 21:12

Promocja książki Adama Kurusa „Oddział Wydzielony Lubliniec” – Lubliniec, 12 grudnia 2018

MIEJSKO-POWIATOWA BIBLIOTEKA PUBLICZNA
W LUBLINCU
SERDECZNIE ZAPRASZA

PROMOCJA KSIĄŻKI

ADAM KURUS **ODDZIAŁ WYDZIELONY „LUBLINIEC”**
Strzelanie bezprzewodnie 76. Samodzielny Pułk Piechoty w ramach Oddziału Wydzielonego „Lubliniec” 1.04.1940

Lubliniec 12 grudnia 2018
godz. 17.00 (piątek)

Wydział dla Dorosłych
pl. Marka 10, Lubliniec

Organizator: Miejsko-Powiatowa Biblioteka Publiczna w Lublińcu
Oddział Instytutu Pamięi Narodowej w Katowicach

Wstęp wolny

MIEJSKO-POWIATOWA BIBLIOTEKA PUBLICZNA
W LUBLIŃCU
SERDECZNIE ZAPRASZA

PROMOCJA KSIĄŻKI

**ADAM
KURUS**

**ODDZIAŁ WYDZIELONY
„LUBLINIEC”**

Dr hab. Adam Kurus, 76. rocznica urodzin, 1942-2018
w ramach Oddziału Wydzielonego „Lubliniec” 1 IX 1939

Lubliniec 12 grudnia 2018

godz. 17.00 (sobota)

Wydziałelnia dla Dorosłych
pl. Marka 10, Lubliniec

Organizator: Miejsko-Powiatowa Biblioteka Publiczna w Lublińcu
Oddział Instytutu Pamięi Narodowej w Katowicach

Wstęp wolny

12 grudnia 2018 r. w Miejsko-Powiatowej Bibliotece Publicznej im. J. Lompy w Lublińcu (plac Konrada Mańki 10) odbyła się promocja książki Adama Kurusa (IPN Katowice) pt.: „Oddział Wydzielony „Lubliniec”. Działania bojowe 74 Górn Śląskiego Pułku Piechoty w ramach Oddziału Wydzielonego „Lubliniec” 1 IX 1939”. Autor jest historykiem wojskowości i pracownikiem katowickiego oddziału IPN.

W spotkaniu wzięło udział ponad 50 osób, w tym m.in. p. Edward Maniura – burmistrz Lublińca, p. Joanna Brzezina – dyrektor Miejsko-Powiatowej Biblioteki Publicznej, zaproszeni goście, członkowie rodzin żołnierzy 74 Górn Śląskiego Pułku Piechoty, pasjonaci historii i mieszkańcy miasta.

Licząca 556 stron monografia została wydana przez Wydawnictwo Napoleon V i na rynku księgarskim ukazała się 31 października 2018 roku. Książka zawiera blisko 470 materiałów ikonograficznych (m.in. mapy, plany, zdjęcia archiwalne i współczesne oraz dokumenty), w tym wiele unikatowych zdjęć z okresu międzywojennego i września 1939 roku.

Oddając w ręce Czytelnika niniejszą monografię Oddziału Wydzielonego „Lubliniec”, podejmującą zagadnienie przygotowań i działań bojowych 74 Górn Śląskiego Pułku Piechoty w pierwszym dniu II wojny światowej, autor zdaje sobie sprawę z ciężącej na nim odpowiedzialności. Publikacja ta porusza bowiem temat niezwykle istotny dla historii polskiej wojskowości, a zarazem dotychczas przez tę historię zupełnie niedoceniany. Mowa o pierwszej

pełnowymiarowej bitwie lądowej polskiego Września, stoczonej z użyciem niemal wszystkich rodzajów broni i środków walki, a rozegranej jeszcze zanim na dobre rozgorzały poważne zmagania na innych odcinkach frontu. Jest to bitwa, za którą zarówno dowódca, jak i dowodzona przez niego jednostka, już 1 września 1939 roku zostali przedstawieni do odznaczenia Krzyżem Srebrnym Orderu Wojennego *Virtuti Militari*. Bitwa, która jako *Das Gefecht bei Lublinitz* znalazła się na oficjalnej liście bitew armii niemieckiej stoczonych podczas kampanii w Polsce w 1939 roku – *Schlacht und Gefechtsbezeichnungen des Feldzuges in Polen* – wydanej przez niemieckie Naczelne Dowództwo Wojsk Lądowych w Berlinie w styczniu 1940 roku. Bitwa, która choć odnotowana i wyróżniona w polskich i niemieckich materiałach archiwalnych oraz w monumentalnych dziełach dotyczących września 1939 roku, publikowanych m.in. przez płk. dypl. Mariana Porwita czy ppłk. dypl. Władysława Steblika, pomimo prób jej popularyzacji podejmowanych przez Jerzego Pelca-Piastowskiego, z przyczyn nieobiektywnych podzieliła los całej tematyki związanej z działaniami bojowymi 7 Dywizji Piechoty, nie tylko nie wpisując się w szerszą świadomość pasjonatów historii, ale nierzadko padając także ofiarą stereotypów i fałszywych oskarżeń zmierzających do jej zakwestionowania wbrew oczywistym faktom. Ciężka bitwa stoczona przez I batalion 74 Gpp mjr. Józefa Pelca w dniu 1 września 1939 roku w obronie pozycji opóźniającej „Lubliniec”, wyróżnia się – również pod kątem strat przeciwnika – spośród innych bitew i potyczek stoczonych 1 września przez jednostki Wojska Polskiego przeciwko siłom niemieckiej 10. Armii, a także na ogólnym tle zmagających tego dnia na innych odcinkach frontu. Obrona pozycji „Lubliniec”, często potocznie zwana także „obroną Lublińca”, stanowi sztandarowy przykład poświęcenia i heroizmu wykazanego przez żołnierza polskiego w obronie zagrożonej Ojczyzny we wrześniu 1939 roku. Niezwykle interesujące wydarzenia rozegrały się także m.in. na odcinku III batalionu 74 Gpp mjr. Jana Wrzoska, który w obronie głównej pozycji opóźniającej na linii rzeki Liswarty, stoczył zwycięską kilkunastogodzinną leśną bitwę pod Taniną i Łebkami (niem. *Das Gefecht bei Tanina*). To właśnie pod Taniną zatrzymano natarcie specjalnej niemieckiej grupy bojowej „*Tanina-Kampfgruppe*”, której zadaniem było wyjście na tyły polskiego ugrupowania pod Lisowem i odcięcie siłom polskim głównej drogi odwrotu w kierunku Częstochowy. Dzięki twardej obronie i aktywnym działaniom zaczepnym, zamiary nieprzyjaciela zostały udaremnione. Z polskiego punktu widzenia, działania opóźniające OW „Lubliniec” zakończyły się powodzeniem. Polski pułk piechoty wzmocniony baterią artylerii lekkiej, znajdując się przez cały dzień w ciężkiej walce, skutecznie opóźnił działania całego niemieckiego IV Korpusu Armijnego (4 i 46. Inf. Div.), zatrzymując ostatecznie jego czołowe elementy w odległości ok. 20 km od przedmieść Częstochowy. W kontekście założeń polskiego planu, w którym liczono się ze znacznie większym postępowaniem terenowym przeważających sił nieprzyjaciela, stanowiło to niewątpliwie sukces operacyjny.

Od autora